

Bilag 1 - Udkast til museumspolitik Hedensted Kommunes Museumspolitik

Indledning

Udvalget for Fritid & Fællesskab fik i 2020 udarbejdet en analyse af museumsområdet i Hedensted Kommune. Analysen består både af en indholdsanalyse samt en strategisk analyse og dermed giver den et bredt billede af muligheder og udfordringer inden for området. Endelig indeholder analysen en række anbefalinger til, hvordan der kan arbejdes videre med museumsområdet.

I løbet af 2021 er analysen blev drøftet på flere møder med museernes bestyrelser og ledere – tak for input, kommentarer og tilgang til udvikling af museerne. Særlig positivt blev anbefalingen om at udarbejde en kort museumspolitik modtaget. På museerne er der et ønske om, at kommunen kridter banen op og tydeliggør rammer samt forventninger til museerne og samarbejdet. Derfor ønsker Hedensted Kommune med denne politik at angive nogle overordnede spilleregler for museerne og samtidig respektere den formelle styringsramme både hvad angår det lokale engagement og det nationale samarbejde. Endelig skal de konkrete initiativer aftales mellem hvert enkelt museum og kommunen.

Museumspolitikken skal være med til at styrke museerne og dermed kulturområdet i Hedensted Kommune med det formål at understøtte fortællingen om en kulturkommune, hvor kultur lever og vokser i lokalområderne. På den måde skal museumspolitikken også bakke op om de strategier, der i øvrigt arbejdes med i kommunen, herunder branding og vækst.

Forudsætninger

Kulturlivet i Hedensted Kommune er præget af lokalforankret hverdagskultur og skabes af mange forskellige aktører båret af frivillige ildsjæle og engagerede medarbejdere. Det gælder naturligvis også for de lokale museer. Museumsområdet i denne politik defineres som de museer, der modtager et væsentligt økonomisk tilskud fra Hedensted Kommune og politikken er derfor målrettet til samarbejdet med Glud Museum, Uldum Mølle og Hjortsvang Museum. Derudover byder området på et væld af forskellige samlinger og lignende kulturtilbud, som drives på egen hånd eller i foreningsregi. De er dermed ikke omfattet af politikken.

Grundlæggende set kan museernes opgave betragtes på to forskellige måder. Kulturinstitutioner kan dels ses som attraktioner og dermed bliver *attraction outcome* det vigtige at fokusere på. Det betyder, at museet har en udadvendt rolle, hvor fokus er på at fortælle områdets samlede historie til besøgende og potentielle tilflyttere. Her vurderes museerne typisk på indhold, rækkevidde ud over kommunen og hvor mange besøgende, der bruger museet og museets projekter.

På den anden måde kan kulturinstitutioner ses som en samfuntsfunktion, hvor museet er medskabere af det gode liv i lokalområdet og så er *transformation impact* i stedet for vigtigt. Det er steder, hvor museet spiller en stor rolle for lokalområdet, hvor mange er involveret i aktiviteter på museet og hvor museet har mange lokale samarbejdspartnere. Her har museet betydning for bosætning og udvikling af det enkelte lokalområde og museet vurderes på aktiviteter i lokalområdet og mængden af involverede og samarbejds-

Notatark

Sagsnr. 19.03.00-G01-1-20 2

partnere. Det kan se som "at gå til museum" på lige fod med andre fritidsaktiviteter og – interesser.

Glud Museum

Museerne kan altså have forskellige potentialer og blive vurderet på forskellige bundlinjer. Glud Museum har ud over et fokus på nærområdet i Glud også et potentiale til at styrke sin position som en attraktion, der formidler hele Hedensted Kommunes historie og kommer bredt ud med forskellige projekter, både i kommunen, men også ud over kommunegrænsen. Glud Museum skal være en aktør, der er med til at opbygge identitet og fællesskab for borgere og tilflyttere i hele kommunen, ligesom de også skal være med til at gøre nye borgere interesseret i kommunens område. Det har Glud Museum mulighed for bl.a. i og med, at det kommunale tilskud er væsentlig større end de øvrige museers og fordi museet har mulighed for at øge museets kommercielle indtægt. Derfor forventes det, at Glud Museum i højere grad end de øvrige museer spiller en mere aktiv rolle i kommunens fokus på øget bosætning, vækst og byudvikling. Men for at Glud Museum kan styrke sin position som attraktion er det nødvendigt bl.a. at arbejde med museets rammer, udstillinger og øvrige aktiviteter i en realistisk skala.

Uldum Mølle og Hjortsvang Museum

Uldum Mølle og Hjortsvang Museum skal fortsat fremadrettet have fokus på at være et lokalt samlingssted i deres lokalområder og knytte lokalbefolkningen i en større radius til sig med arrangementer, traditioner og som frivillige. De skal sikre, at bygninger samt museernes viden og kompetencer bruges bedst muligt i samarbejde med lokalområdets øvrige aktører. Det betyder ikke, at museerne ikke også skal tiltrække gæster fra andre områder. Overskuddet fra forskellige kommercielle aktiviteter kan i sidste ende anvendes til at styrke museerne som lokale samlingssteder.

Som anført i de to hovedafsnit er der egentlig tale om to typer af museer. Glud Museum er statsanerkendt og underlagt Kulturministeriet. De arbejder efter et kodeks, som de to øvrige Uldum Mølle og Hjortsvang Museum ikke fungerer under. Det byder på vanskeligheder flere steder i dette udmærkede oplæg til en museumspolitik for Hedensted Kommune. Man burde måske overveje to oplæg til museumspolitik i stedet for et.

Uldum Mølle og Hjortsvang Museum er begge institutioner med stort potentiale, men de skal skabe succes som kulturinstitution i kommunen på en anden måde, bl.a. ved hjælp af kommercielle aktiviteter. Men det er i særdeleshed de to sidstnævnte museer der kan få stor gavn af en museumspolitik, netop for at få adgang til det indledende møde om fremtiden med politiske kræfter, ressourcer til fundraising, markedsføring og øvrige konsulent- og formidlingsressourcer.

Målsætninger og indsatsområder

For at udvikle museumsområdet med baggrund i ovenstående forudsætninger er der udarbejdet fem indsatsområder med hver deres målsætninger og indsatser. Politikken er første version på en retning for museumsområdet. De fem indsatsområder samt målsætninger og indsatser er derfor udvalgt, fordi de giver et godt grundlag for det videre arbejde med udvikling af museumsområdet og samtidig er realistisk at opnå med de ressourcer, der må forventes at være til stede. Det betyder også, at der er flere spændende indsatsområder at tage hul på i en senere version af Hedensted Kommunes museumspolitik.

Indsatsområde 1 – Udvikling

Målsætninger

Det er Hedensted Kommunes mål:

At museernes ideer og visioner om nye, strategiske udviklingstiltag, formidling og udstillinger er realiserbare og matcher de forudsætninger, der er skitseret for museerne.

At styrke samarbejdet med museerne via de af kommunalbestyrelsen valgte bestyrelsesmedlemmer.

Indsatser

Det gør vi ved:

-At tage en grundig drøftelse med de tre museer om udviklingsprojekternes skala og hvilke initiativer, udviklingskraft og økonomisk volumen, der skal til for at realisere de tilrettede udviklingsprojekter. **Det ser vi frem til og det indledende arbejde er allerede igangsat med kommunale kræfter; fundraiser, arkitekt og kulturkonsulent.**

-At der udarbejdes opdaterede projektbeskrivelser og finansieringsplaner for udviklingsprojekterne. **Ja**

-At afklare hvilken rolle museerne og kommunen spiller i udviklingsprojekterne. **Ja**

-At invitere de af Kommunalbestyrelsen valgte bestyrelsesmedlemmer til et fælles opstartsmøde, hvor de gensidige forventninger afklares samt ved deltagelse på udvalgs møde én gang årligt.

Indsatsområde 2 – Samarbejde

Målsætninger

Det er Hedensted Kommunes mål:

At de tre museer fortsætter som tre selvstændige museer, men at der etableres et tættere og mere formelt samarbejde mellem alle tre museer.

At viden og kompetencer på tværs af museerne anvendes til at synliggøre museerne og Hedensted Kommune.

Det bliver nødvendigt med en udligning mellem museerne i forhold til den differentiering der pt. foregår. Altså en mere ligevægtig tilskudstildeling, således at museerne frit kan samarbejde. I nuværende situation er det en naiv tanke, da de 3 museer ikke er ligestillede. Omvendt er ideen rigtig og det burde vi gøre såfremt vi var mere jævnbyrdige. Vi foreslår ikke en 1:1 udligning, men en udligning i forhold til status målt på henholdsvis evne til at tiltrække gæster og fungere som lokalt forankret kulturinstitution.

Indsatser

Det gør vi ved:

At det drøftes med museerne hvilke opgaver, der kan varetages i fællesskab, således alle tre museer har gavn af det.

Der er flere forhold vi kan være fælles om,

1. registrering af genstande og opbevaring i magasiner.

2. Kommunikation på fælles platform som Arkibas, så vi synliggør egnens/kommunens historie samme sted.

3. Et fælles niveau for kommunikation på museerne, grafisk design, brug af webbaseret teknologi og AV teknologi.

4. D-dags arrangementer, hvor vi gennemfører events på samme tid med samme overskrift.

Eller blot udarbejder temaudstillinger år for år og udveksler ideer til udførelsen, både i statisk udstilling og under events.

At der skabes et indsamlings- og formidlingsprojekt på tværs af museerne, som har til formål at skabe identitet og fællesskab blandt borgerne ved at sætte fokus på hele Hedensted Kommunes historie og samtidig øge samarbejdet mellem de tre museer. Indsamlings- og formidlingsprojektet skal derudover involvere borgere, foreninger, lokalarkiver og lign. aktører med interesse i lokalområderne.

Vi samarbejder allerede med egnens lokalarkiver i bredt omfang, ligesom vi samarbejder med lokale foreninger som; Samvirke, Idrætsforeningen, vandværket og lokale ildsjæle.

Indsatsområde 3 – Bestyrelser

Målsætninger

Det er Hedensted Kommunes mål:

At de foreningsvalgte bestyrelser fortsat er en vigtig drivkraft i driften og udviklingen af de lokale museer.

Høringsvar fra Hjortsvang Museum (angivet med rødt)
17. november 2021

At bestyrelserne har de rette kompetencer og ressourcer til at realisere de ambitiøse udviklingsprojekter samt stå i spidsen for en fornyelse af formidlingen og udstillingerne.
At eksisterende og nye bestyrelsesmedlemmers kompetencer til de generelle opgaver i bestyrelsen understøttes.

Indsatser

Det gør vi ved:

At anerkende den store indsats, som bestyrelserne bidrager med.

At samarbejde med museernes bestyrelser og ledere om at supplere de eksisterende bestyrelser med de rette kompetencer og ressourcer, hvor der er behov for det.

At der etableres en obligatorisk bestyrelsesuddannelse til museumsområdet, så de har de generelle kompetencer til varetage opgaven samt at der løbende tilbydes kurser inden for relevante områder.

Det er meget ambitiøst, når man tager i betragtning at det er frivillige bestyrelser vi taler om.

Indsatsområde 4 – Frivillige

Målsætninger

Det er Hedensted Kommunes mål:

At de frivillige fortsat er en væsentlig andel af museernes succes ud fra de forskellige forudsætninger.

At korpset af frivillige suppleres med flere frivillige med en lavere gennemsnitsalder så museerne også på den front forbliver vedkomne.

Ja – det kan lade sig gøre i det omfang museerne formår at forny sig, så kommer det af sig selv.

Indsatser 4

Det gør vi ved:

At de frivilliges betydningsfulde bidrag på museerne anerkendes. *Det har vi et stort behov for og det kan materialiseres ved mere økonomi til fortæring og evt. profilbeklædning så de frivillige føler at de på markant vis hører til og er en del af noget værdifuldt.*

At gøre yngre generationer engagerede i at bidrage til museerne via fornyede aktiviteter, der interesserer de yngre generationer.

Ja – ved at formidle via videoproduktion og intensivere arbejdet på de sociale medier.

At styrke samarbejdet mellem museerne og kommunens institutioner inden for børn- og ungeområdet.

Utroligt interessant område, som kan udvikles yderligere og gerne i samarbejde med relevante eksterne eksperter.

Indsatsområde 5 – Besøgende

Målsætninger

Det er Hedensted Kommunes mål:

At Glud Museum er i kontakt med flere besøgende både fra Hedensted Kommune og fra andre områder af Danmark og både i form af turister og potentielle tilflyttere.

At Hjortsvang Museum og Uldum Mølle har fokus på at indgå i flere lokale samarbejder inden for kommunegrænsen, der kan gøre, at flere lokale borgere har glæde af besøg og aktiviteter med museerne.

Indsatser

Det gør vi ved:

At involvere alle tre museer i forskellige projekter, der kan bringe dem tættere på deres målgruppe.

Det vil alle museerne gerne, men det bør foregå med respekt for museernes langtidspanlægning 12-24 måneder.

At synliggøre museerne på de forskellige kommunale platforme og i relevante strategier.

Høringsvar fra Hjortsvang Museum (angivet med rødt)
17. november 2021

Sådan samarbejder vi om udviklingen

I Hedensted Kommune ønsker vi at være i tæt dialog og samarbejde med museerne om udviklingen. Arbejdet med indsatsområderne organiseres i en dialogbaseret udviklingsaftale. Der udarbejdes én aftale sammen med hvert af de tre museer og aftalerne er 2 årige.

Indsatsområderne fordeles i aftalerne på følgende måde:

2022-2023: Udvikling, Samarbejde og Bestyrelser

2024-2025: Frivillige og Besøgende

Indholdet i aftalen drøftes på et møde mellem kommunen og det enkelte museum og begge parter kan bidrage med punkter til aftalen. På mødet deltager bestyrelsesformanden, museumslederen samt repræsentanter fra administrationen i Hedensted Kommune. Derudover deltager byrådets repræsentant i museumsbestyrelsen såfremt der er udpeget en. Aftalerne godkendes i det ansvarshavende udvalg og byrådets repræsentanter i museumsbestyrelserne deltager i udvalgets behandling af aftalerne. Indholdet i aftalerne og aftalernes form evalueres i slutningen af 2023 inden de nye udviklingsaftaler for perioden 2024-2025 udarbejdes. Der udarbejdes en samlet evaluering af museumspolitikken og de dialogbaserede udviklingsaftaler i 1. halvår 2025 med henblik på afklaring af hvordan samarbejdet fortsætter.

Hjortsvang Museum ser udkastet til en museumspolitik for Hedensted Kommune, som et godt initiativ og vi ser frem til samarbejdet.

Martin Holm
Museumsleder

Jette Heller
Bestyrelsesformand